

Pri Društvu Gibanje za trajnostni razvoj Slovenije – TRS smo se za vključitev kot stranski udeleženec v zvezi s postopkom izdaje okoljevarstvenega soglasja za novo tovarno Magne v Hočah s strani ARSO odločili zato, ker nam je tako omogočeno aktivno in konkretno delovanje, posredovanje dobronamernih pripomb in priporočil, ki so vezana na udejanjanje trajnostnega in sonaravnega razvoja.

V okviru trajnostnega razvoja v skladu z ustavno določeno ekonomsko, socialno in ekološko funkcijo lastnine zagovarjamo predvsem tri glavne trajnostne razvojne stebre, poleg vrednotnega, četrtega (etika in kultura), to so okolje, sociala in ekonomija. Zgolj optimalno razmerje med trajnostnimi gradniki zagotavlja odgovoren napredek človeške družbe, Slovenije in zagotavlja ohranjanja našega planeta. torej brez dodatnega izčrpavanja danih naravnih virov in dodatnega onesnaževanja okolja. Tako nas povezuje skrb za do naših otrok in vnukov z odgovornim trajnim ohranjanjem bioloških pogojev življenja in hkrati iskanje zahtevnih kratkoročnih gospodarskih in socialnih rešitev. S tega stališča zagovarjamo okolju in bodočim rodovom prijazna, zelena delovna mesta ter čim večjo samooskrbo.

Poudarjamo, da smo pravočasno in javno izrazili svoje nestrinjanje z izbrano lokacijo v Hočah, ki bo nepovratno uničila okoli 100 ha najboljših kmetijskih zemljišč - na vodovarstvenem območju. V društvu se zelo zavedamo izjemnega ekonomsko-socialnega pomena novih zaposlitev v socialno izčrpani Podravski regiji z visoko brezposelnostjo. Kljub dejstvu, da gre za zlasti vodnoekološko in z vidika kakovosti ozračja za potencialno tvegano dejavnost (lakirnica), se nismo enostransko opredelili proti možnosti postavitve podjetja Magne v regiji. Konstruktivno smo predlagali smo, da se poišče druga kmetijsko in okoljsko sprejemljivejša lokacija, saj so v Podravju (Maribor, Ptuj, Kidričevo...) številna degradirana, nekdanja industrijska območja, kjer se bi uresničila načrtovana tuja investicija. A je besedno »trajnostna« vladna koalicija nasprotno raje sprejela poseben zakon, ki je »požegnal« večplastno sporno lokacijo, gospodarski minister, ki bi bil po svoji ozki razvojni filozofiji morda sprejemljiv za sredo prejšnjega stoletja, pa je tebi nič meni nič okoljevarstvenike označil kar kot eko-teroriste. Predsednik demokratične slovenske vlade z etičnim teoretičnem pedigrejem pa – nič...

Hkrati slovensko vlado javno obtožujemo, da je torej ključni in izključni krivec nastalega položaja, saj je ne le izsilila neprimerno lokacijo, temveč očitno potencialnega investitorja, torej kanadsko-avstrijsko Magno zavestno časovno zavedla. Potencialnemu (beri – izsiljevalskemu) Investitorju je naša vlada, glede na veljavne slovenske predpise in postopke zahtevnega umeščanja novega objekta v občutljiv prostor, obljubila nerealne časovne roke o hitremu zaključku celotnega postopka umestitve podjetja Magne. Nevladne okoljske organizacije smo legalni stranski udeleženci v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za novo tovarno Magne v Hočah. Kot taki imamo vso demokratično, zakonsko pravico in moralno dolžnost do pritožbe na izdano okoljevarstveno soglasje, lahko pa seveda te pravice v primeru strinjanja s soglasjem ne izkoristimo. V nobenem primeru pa nismo krivci za nespametno ravnanje in prazne obljube zlasti Ministrstva za gospodarstvo, zato obsojamo oblastniško izsiljevanje in s tem povezano javno gonjo ter celo anonimne grožnje s fizičnim obračunavanjem izpostavljenim članom vključenih nevladnih organizacij. To je žal le eden od odrazov sramotnega stanja demokracije in spoštovanje pravne države v Sloveniji!

Pa tudi »klečeplazniške« mentalitete vodilne slovenske politike, ki ni sposobna samozavestnega in državnškega dialoga s brezobzirnim svetom velekapitala, ki z izsiljevalskimi pritiski na račun narave in ljudi želi še povečati dobičke »izvoljenih«. Nam navadnim smrtnikom pa namenja zgolj dohodkovne drobtinice, ki smo jih zaradi stiske prisiljene prejeti, da so zagotovimo vsaj možnost golega preživetja.

Obsojamo tudi neprikrito izsiljevanje koncerna Magne z »rezervno« lokacijo za lakirnico na Madžarskem, pa tudi hlapčevsko reakcijo naše vlade! Ali je lakirnica kot del okolje najbolj obremenjujočega postopka avtomobilske produkcije res skrajni domet izjemno bogate in inovativne slovenske industrijske tradicije? Bo 400 ali morda kdaj kasneje več zgolj obljubljenih novih delovnih mest prekrilo dramatične posledice nepotrebne uničenja velikega dela npr. mariborske industrije ali celo sistemsko rešilo izjemno stisko več kot 11.000 brezposelnih zgolj v občinah Podravske regije?

Globoko razumemo izjemno socialno stisko številnih prebivalcev širšega območja Podravja, Štajerske ter tudi izraženo zelo prevladujočo pripravljenost lokalnega prebivalstva, da sprejme na svoja pleča potencialna okoljska tveganja. To je pri naši ključni odločitvi, v konkretnem primeru predvidene lokacije Magne v Hočah, minimalno prevesilo v ne-nasprotovanju okoljevarstvenemu soglasju. Društvo gibanje TRS, naš izvršilni odbor je, glede na kratke časovne roke, naše prostovoljne in seveda brezplačne strokovne potenciale, zadovoljivo (upajmo) proučilo celotno razpoložljivo strokovno dokumentacijo. Imamo sicer določene pomisleke glede učinkovitosti zagotavljanja najvišje stopnje požarne varnosti, izpustov vode v kanalizacijsko omrežje, še vedno prevelike predvidene porabe vode (podpiramo večkratno rabo odpadne vode) in še nekaterih drugih možnih okoljskih tveganj.

A kot društvo za trajnostni razvoj, ne le društvo za varstvo okolja in narave, smo toliko bolj dolžni upoštevati tudi ekonomske in socialne razsežnosti problematike. Pri naši odločitvi je pomembno vlogo odigralo še dodatno dejstvo, da je v začetku avgusta 2017 slovenska vlada potencialno prizadetemu lokalnemu prebivalstvu z memorandumom izrecno zagotovila reševanje problemov v zvezi s kanalizacijo, problematiko zraka in ogrožene podtalnice. Potencialno najbolj okoljsko izpostavljene občine Dravskega polja (vključno z Občino Miklavž na Dravskem polju, ki je stranski udeleženec v postopku) so s končno privolitvijo za delovanje podjetja Magne dejansko sprejele veliko odgovornost. Naše društvo s prednostnim poslanstvom trajnostne paradigme njihovo brez dvoma izjemno težko odločitev v okviru zaposlitvene in socialne stiske občanov spoštuje in upošteva. Upajmo, da imajo dovolj trdna jamstva investitorja in slovenske vlade, da bo v primeru odprtja delovanja podjetja Magne na Dravskem polju zagotovljena varnost okolja in zdravje okoliških prebivalcev!

Gibanje TRS se torej na okoljevarstveno soglasje izdano s strani ARSO ne bo pritožilo. A ob tem sklepu slovensko vlado javno pozivamo, da od investitorja (do sedaj še nismo zasledili, da bi kakšna takšna pisna obveza obstajala), pridobi pisno zavezo o podjetju Magna v Hočah, da:

- bodo delavci zaposleni za nedoločen čas in pošteno plačani za svoje delo;
- ne bodo zaposlovali agencijske delavce in prekarne delavce;
- bodo storili vse, da bo v končni fazi zaposlenih okoli 3000 delavcev;
- bodo spoštovali najsodobnejše okoljske standarde;
- bo prejeta državna podpora v višini okoli 18 milijonov evrov smotrno uporabljena, saj ima ob tem vložku država pravico postavljati določene pogoje.

Tudi zato bo, v kolikor bodo izpolnjeni pogoji za korektno in učinkovito predlagano okoljsko partnerstvo in v kolikor bo do realizacije prišlo, bo Društvo TRS pa svojih močeh odgovorno sodelovalo pri zagotavljanju javnega nadzora obrata podjetja Magne v Hočah.

Ljubljana, 28. 8. 2017

Za Društvo Gibanje za trajnostni razvoj TRS in njen Izvršilni odbor

Predsednica Lara Jankovič, Iztok Majhenič in dr. Dušan Plut